

КУ «Запорізький обласний
центр здоров'я» ЗОР

КУ «Запорізький обласний клінічний
онкологічний диспансер» ЗОР

Рак молочної залози

Підготувала матеріали

лікар-методист КУ «Запорізький обласний центр
здоров'я» ЗОР

Корогод Надія Олегівна

за підтримкою лікаря хірурга-онколога,
маммолога КУ «Запорізький обласний клінічний
онкологічний диспансер» ЗОР

Коваленко Анни Олександровни

План заняття

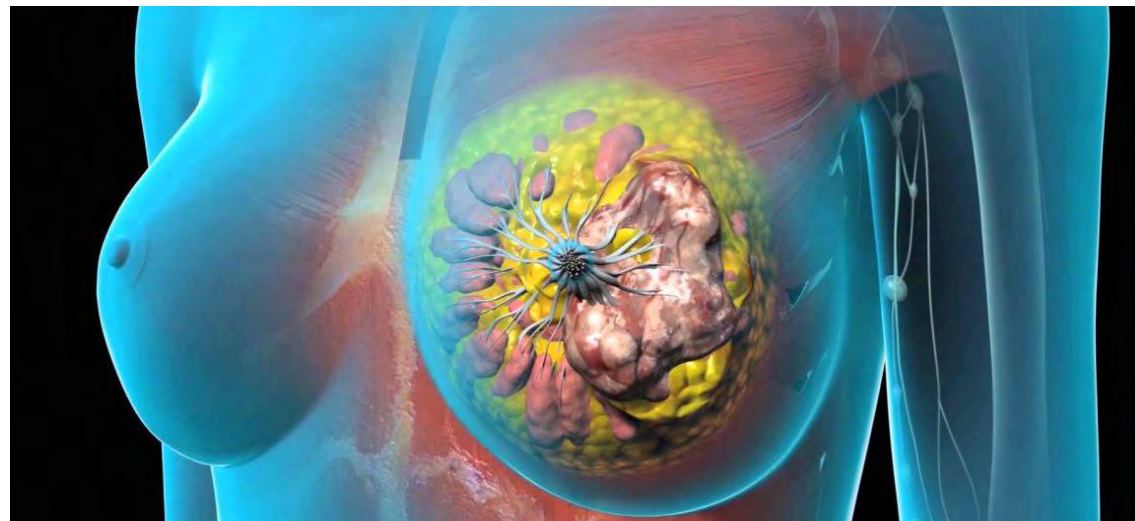
1. Що таке РМЗ
2. Епідеміологія захворювання на РМЗ
3. Фактори ризику виникнення РМЗ
4. Групи ризику
5. Профілактика
6. Самообстеження молочних залоз
7. Діагностика захворювань молочної залози
8. Міфи

Що таке РМЗ

Рак молочної залози — злаякісна пухлина тканини молочної залози.

3% діагностованих пухлин — злаякісні новоутворення

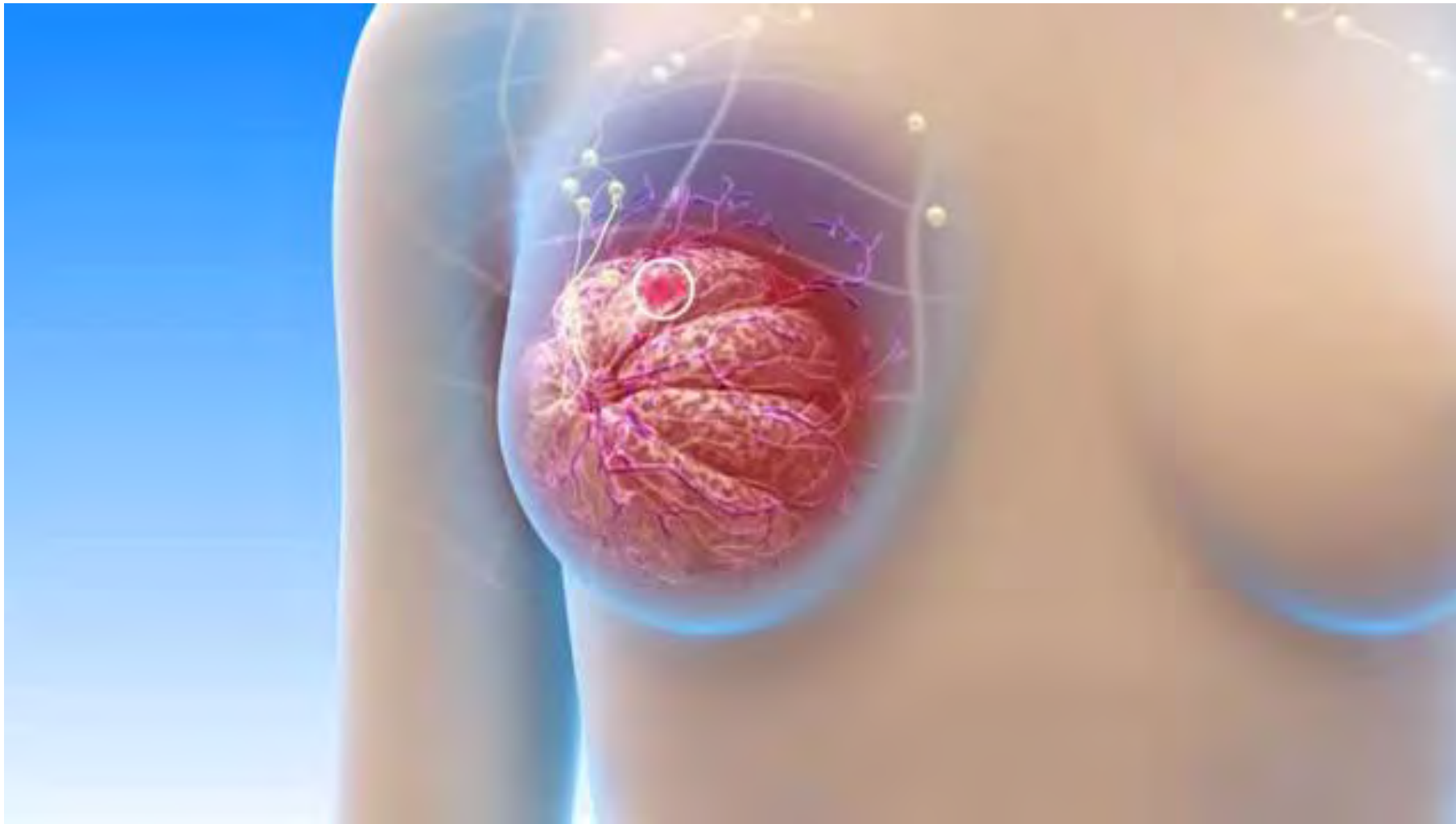

Ознаки злаякісних пухлин:

- Пухлинні клітини характеризуються втратою диференціювання, спрощенням та атиповістю будови.
- Швидкий ріст пухлини (безконтрольний поділ, відсутність апоптозу, імунодепресія)
- Рідко досягають великих розмірів.
- Інвазивний ріст - інфільтрують навколишні тканини.
- Зазвичай дають метастази.
- Мають значний вплив на весь організм.
- При відсутності ефективного лікування призводять до смерті.

Стадії розвитку РМЗ

Епідеміологія захворювання на РМЗ

1,7 млн
щорічно у світі нових
випадків РМЗ

більше 14,5 тис*
щорічно в Україні
нових випадків РМЗ

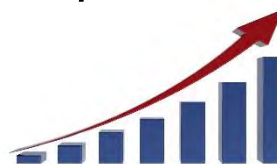

більше 690 осіб*
щорічно у Запорізькій
області нових випадків РМЗ

РМЗ = 99% **+ 1%**

Рівень захворюваності на РМЗ

за **50**
років

у **4**
рази

1 з 5

онкозахворювань у
жінок - **РМЗ**

Щодня 39 українок
дізнаються, що у
них РМЗ

40% пацієнтів –
жінки працездатного віку

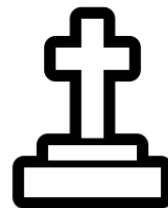

Епідеміологія захворювання на РМЗ

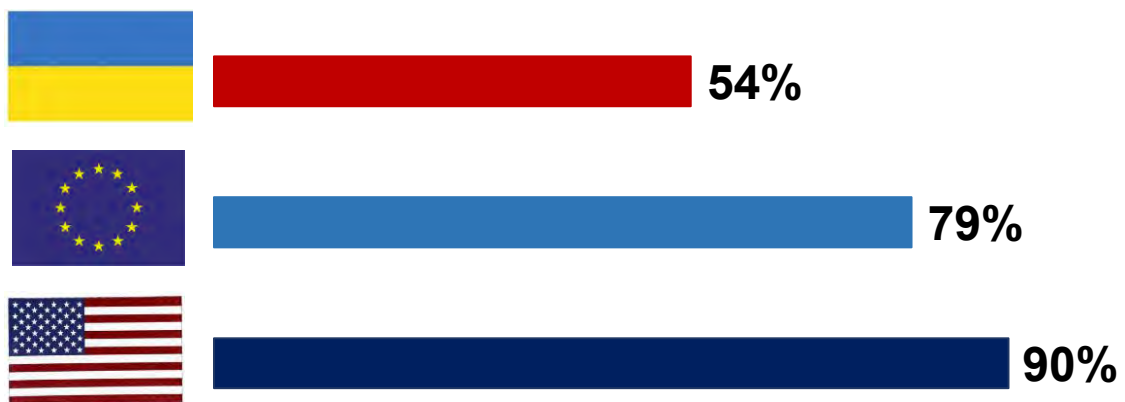

більше **5600** жінок
в Україні помирають
щорічно від РМЗ

кожна **5** смерть
обумовлена занадто
пізнім візитом до лікаря

Рівень 5 річної виживаності:

Приблизні шанси на виживання
впродовж 5 років за різних
стадіях раку:

0 стадія – майже 98-99%

I стадія – 90-95%

II стадія – 65-80%

III стадія – 45%

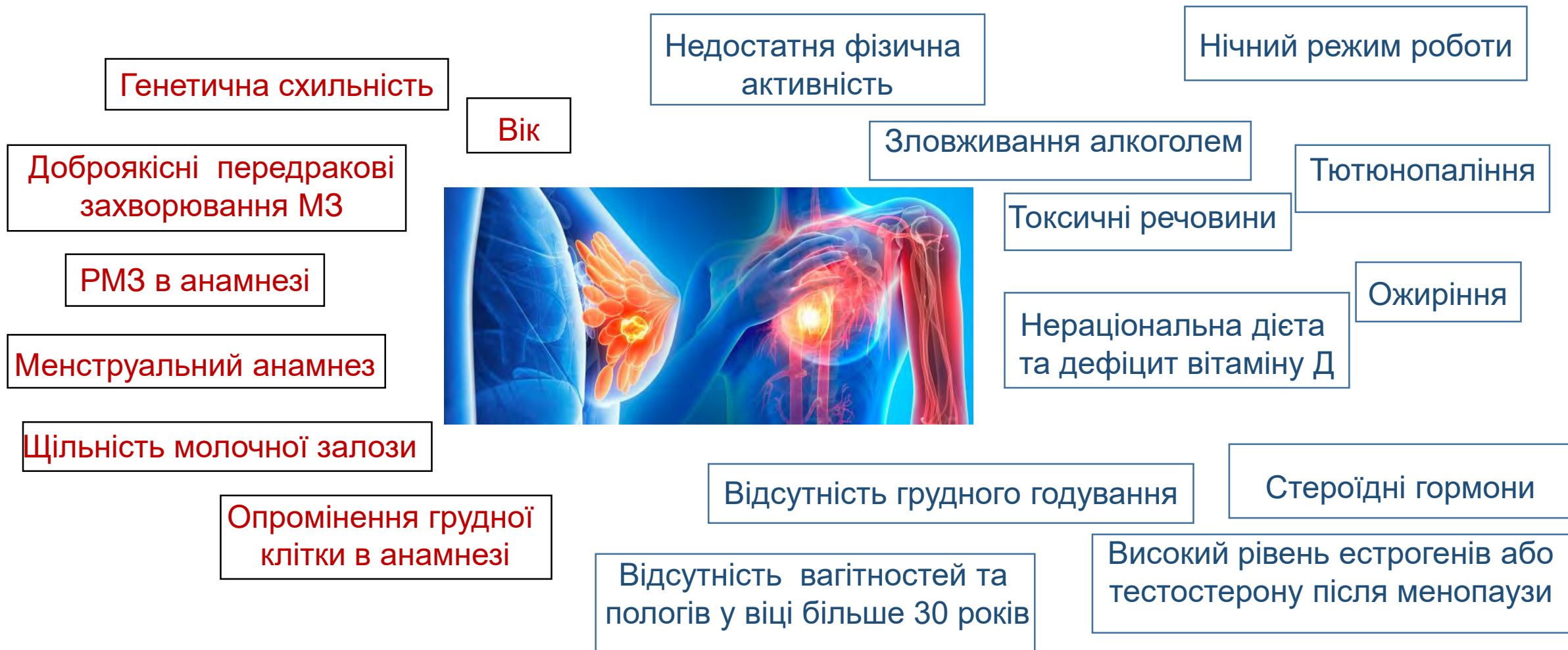
IV стадія – при адекватному лікуванні
виживають майже 15% жінок.

У Запорізькій обл. за 2018 рік найвищий показник смертності від РМЗ на 100 тис. нас. в Україні*
З числа вперше виявлених мали III стадію – 14,6%, IV – 10,3%, не прожили і 1 рік – 10,1%*

Фактори ризику виникнення РМЗ

Фактори ризику - це обставини, які підвищують ймовірність виникнення захворювання. Наявність цих факторів не означає, що жінка обов'язково захворіє на рак, як і їх відсутність не може застрахувати від РМЗ.

Фактори ризику виникнення РМЗ

Ефект Джолі

В 5-10 % випадків РМЗ - спадковий внаслідок мутацій в генах *BRCA1* та *BRCA2*.

Ризик виникнення РМЗ до 80-92% випадків.

В деяких країнах Європи є показаннями до профілактичної мастектомії.

Профілактика

1. Профілактика шляхом активного впливу на фактори ризику, на які ми можемо впливати.
2. Максимально раннє виявлення захворювання:
 - за допомогою систематичного обстеження, не чекаючи появи симптомів (скринінг);
 - за допомогою знань про перші ознаки і симптоми.

Групи ризику

Низкий ризик	Помірний ризик	Високий ризик
ранній початок менструацій (до 12 років)	вік (40 - 65 років)	вік (65 років і старше)
пізня менопауза (після 55 років)	один родич першої лінії, який хворів на рак молочної залози	спадкові генетичні мутації (мутації генів BRCA1 та BRCA2)
перші пологи після 30 років		
відсутність грудного вигодовування		
відсутність пологів	високий рівень естрогенів або тестостерону після менопаузи	двоє і більше родичів першої лінії (мати, сестра, донька), які хворіли на РМЗ
ожиріння, цукровий діабет II тип		
проліферативні захворювання молочних залоз		
Гормональна терапія	опромінення грудної клітки у віці до 30 років	атипова гіперплазія при біопсії молочної залози
вживання алкоголю, куріння		
малорухомий спосіб життя		щільні МЗ на мамографії

Про щільність МЗ і чому це важливо

© DenseBreast-info.org and Wendie Berg, MD, PhD

Ступені щільності молочних залоз

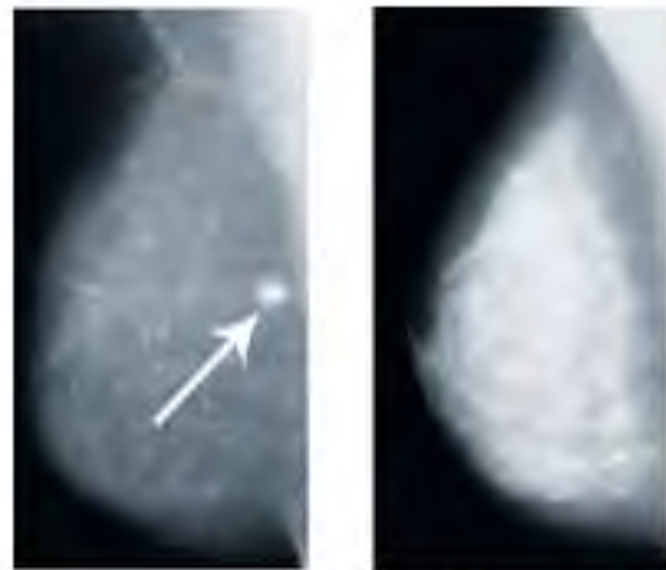
Фото з cancer.gov

A - переважає жирова тканина, щільні структури займають менше 25%;

B - розсіяні ділянки фіброзної та залозистої тканини, щільні структури займають 25-50%;

C - неоднорідна щільність з безліччю залозисто-фіброзних ділянок, яка займає 51-75%;

D - дуже висока щільність (більше 75%).

Ліворуч молочна залоза категорії A, стрілка вказує на пухлину.

Праворуч-категорії D, пухлину не видно на тлі щільних структур.

Фото з ccrpf.proscan.com

Групи ризику

Звичайний ризик		Помірний ризик		Високий ризик	
20-39 років	<ul style="list-style-type: none"> Самообстеження МЗ – 1 у місяць УЗД - щорічно Клінічний огляд – 1 у 3 роки 	40 років та більше	<ul style="list-style-type: none"> Індивідуальна програма скринінгу, розроблена мамологом Самообстеження МЗ – 1 у місяць Мамографія - 1 раз на у 40 роки, після в залежності від показань 	30-35 років та більше	<ul style="list-style-type: none"> Індивідуальна програма скринінгу, розроблена мамологом Самообстеження МЗ – 1 у місяць Мамографія - щороку
40 років, якщо є ФР	<ul style="list-style-type: none"> Самообстеження МЗ – 1 у місяць Клінічний огляд – щорічно Мамографія - 1 раз на 2 роки 	Якщо молочні залози виявилися щільними (категорія С або D), пропонується додатково до мамографії проводити УЗД молочних залоз.			
50-69 років					

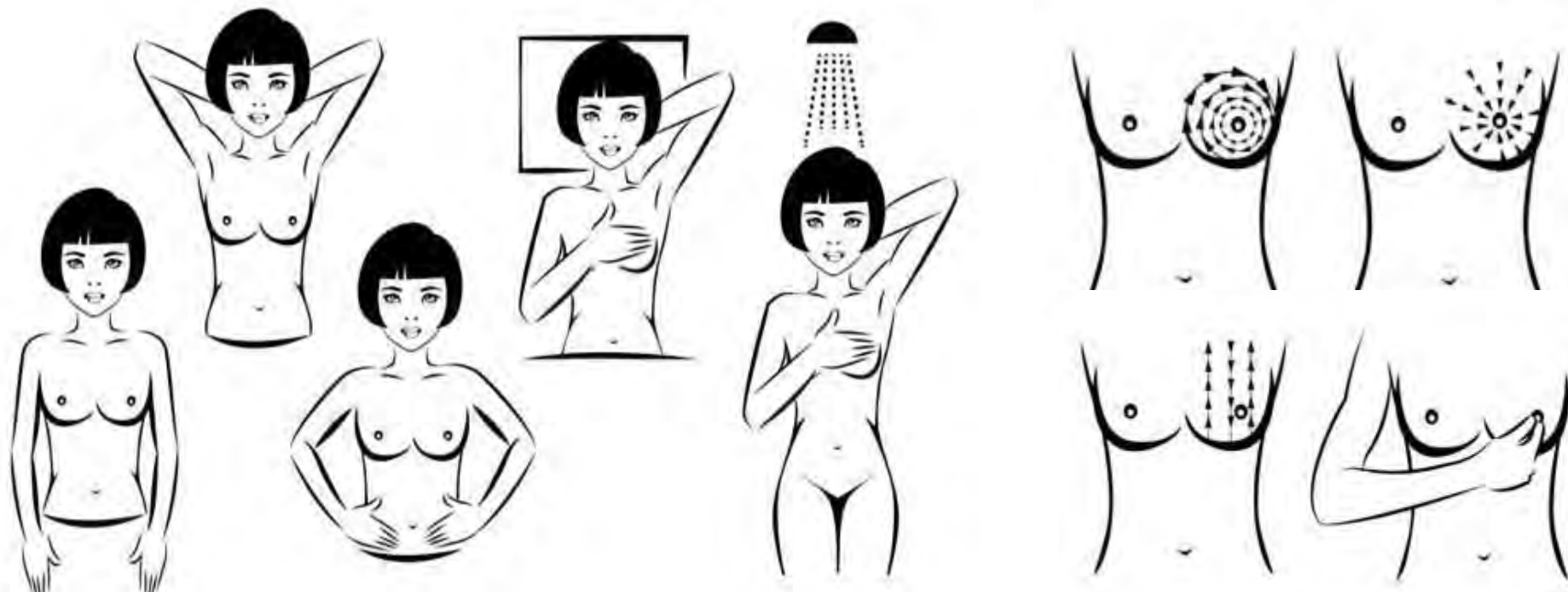

Самообстеження молочних залоз

Фахівці рекомендують проводити самообстеження:

- щомісячно починаючи з 20 років;
- з 5-7 дня від початку менструації, але не пізніше $\frac{1}{2}$ циклу;
- вагітним та жінкам у менопаузі в один календарний день.

Симптоми до уваги!

- **Зміна розміру грудей, асиметрія.**

Взагалі, в природі ніщо не симетрично, тому молочні залози теж трохи розрізняються за розміром. Ця природна асиметрія ледь помітна. Але, при онкологічному переродження клітин молочної залози ця асиметрія настільки видно, що кидається в очі.

- **Виділення із сосків.**

- **Почервоніння ділянки шкіри молочної залози.**

Цей симптом багатьма жінками ігнорується, вони думають про те, що натерли груди, що бюстгальтер викликав роздратування, що можлива пітниця. Можливо і так, але краще перевіритися. Тому, що при раку теж можуть бути почервоніння, так як ракова пухлина виділяє безліч токсинів, дратівливих найближчі шкірні покриви.

- **Втягування соска.**

Цей симптом з'являється тоді, коли пухлина, розташована близько до соска, захоплює його тканини, викликаючи втягування.

- **Зморшкуватість шкіри, «лимонна кірка»;**

- **Зміна контуру молочної залози;**

- **Постійні нічні болі в області між лопатками, що не купіруються анальгетиками.**

Діагностика захворювань молочної залози

Діагноз «рак молочної залози» встановлюється в закладах онкологічного профілю на основі клінічного огляду, даних маммографії (та/або УЗД) та результатів гістологічного (цитологічного) дослідження.

В залежності від розміру первинної пухлини, її агресивності та стану регіонарних лімфовузлів, проводяться наступні обстеження:

- Маммографія та рентгенографія органів грудної клітки
- УЗД органів черевної порожнини
- Комп'ютерна томографія (КТ ОГК, ОЧП, ОМТ)
- Остеосцинтиграфія
- Можливе проведення Позитронно-Емісійної Томографії (ПЕТ-КТ)

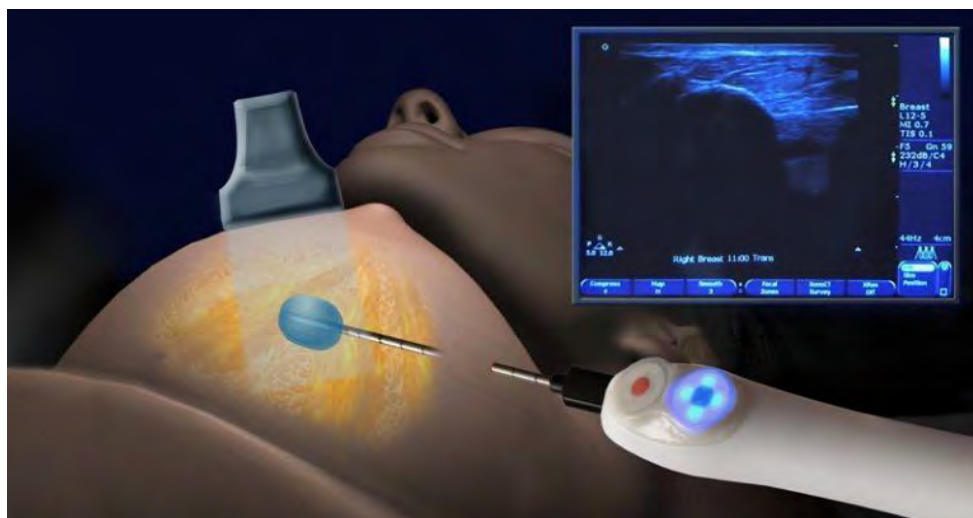
Діагностика захворювань молочної залози

УЗД

Маммографія

Аспіраційна пункційна біопсія з подальшим цитологічним дослідження біоптату

Міф № 1:

Рак грудей вражає тільки тих жінок, чиї родичі мали таке захворювання.

Міф № 2:

Носіння бюстгальтера збільшує ризик розвитку раку грудей.

Міф № 3:

Хірургічні операції на молочних залозах можуть викликати рак грудей.

Міф № 4:

Використання антиперспірантів збільшує ризик РМЗ

Міф № 5:

Жінки з маленькими грудьми рідше захворюють раком.

Міф №6:

Рак грудей завжди проявляється збільшенням лімфатичних вузлів.

Міф № 7:

Після мастектомії розвиток раку грудей неможливий.

Міф № 8:

Кава може викликати рак грудей.

Міф №9:

Якщо ви вже є в групі ризику, то вам вже ніяк не можна допомогти.

Міф №10:

Регулярне опромінення під час проведення мамографії збільшує ризик розвитку раку

Міф №11:

Якщо мамографія не показала жодних змін, то вже можна не турбуватися.

Міф №12:

Надмірна вага не впливає на рак грудей.

Міф №13:

Аборти, зроблені раніше, підвищують ризик розвитку раку грудей

Дякую за увагу!

Рожева
стрічка
України

Подбайте про своє здоров'я!

Наважтеся і прийдіть на
обстеження!

Переконайтеся, що Ви
здорові або ж не здавайтеся і
Ви переможете!